

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
THE DEVELOPMENT ECOTOURISM OF MUANGKAEN MUNICIPALITY MAETAENG CHIANG
MAI

อ้อมตะวัน สารพันธ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และเพื่อนำหลักธรรมอริยาบท 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการตามระเบียบวิจัยแบบผสม (Mix Method Research) โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 12 รูป/คน เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนมีความพึงพอใจองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.630) 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา มีการดำเนินงานโดยเริ่มการเชื่อมโยงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบกับแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกน มีต้นทุนทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีวิถีชีวิตดั้งเดิม มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งแผนที่เส้นทางท่องเที่ยว มีอาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เอื้อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี 3) หลักอริยาบทธรรมยังคงเป็นหลักธรรมการบริหารงานที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายนั้นหะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา นำมาปรับใช้ในการทำงาน รักงานที่ทำ ขยันทำงาน รับผิดชอบงาน และรู้จักไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน จะเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสมบูรณ์และยั่งยืนสืบไป

คำสำคัญ : การพัฒนา , การท่องเที่ยว , ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ABSTRACT

This research aims to study the composition and development of current ecotourism and to apply the four principles of Iddhapāda of ecotourism management in Muangkaen municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai. Conducted according to the mixed research regulations (Mix Method Research). The samples were 400 persons. People and qualitative research with in-depth interviews. With key informants 12 person. The research found that 1) Citizens are satisfied with the elements of ecotourism development the overall level is very high ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.630) 2) The development of ecotourism found that tourism in Mueang Municipality. Operates by initiating links to individuals or groups. The development of tourism combine with tourist Attractions in Mueang Municipality the core has a natura cost. And environment have a traditional life a culture of their own. There is a systematic process travel Map local volunteer guides the development of ecotourism is very good. 3) The principle of four Iddhipādas application are to manage ecotourism in Muang Kaen Municipality. The principle of four Iddhipādas are still the principles of management leading to successful achievement, Chanda, Viriya, Citta and Vimamsā

to adapt to work, love to work diligent working, responsible for work and to recognize thoroughly it will complete and sustainable ecotourism development.

Keyword : Development , Tourism ,Ecotourism

บทนำ

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรื่องแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพ.ศ. 2555 – 2559 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมากเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศการสร้างงานและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และเกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพยั่งยืนสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2552 ให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 21 เมษายน 2552 (ราชกิจจานุเบกษา,2555-2559 : 14)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพ.ศ. 2555-2559 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวแนวทางการดำเนินการกระจายอำนาจและจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชน ได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมเพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้ จากการท่องเที่ยวในขณะที่การรองรับขยายไปไม่ทัน ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีความเสื่อมโทรม (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ,2555 – 2559 : 31) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ,2555 – 2559 : 38-39)

ด้วยเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา (เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, แผนพัฒนาสามปี 2559-2561 : 1) มีนโยบายที่จะใช้หลักการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลโดยถือเอาปัญหาและความต้องการของประชาชน เป็นที่ดำเนินการเพื่อแก้ไข และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และยั่งยืนกอบกับผู้บริหารเทศบาลได้มีนโยบายที่จะมุ่งพัฒนาและยกระดับชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลให้มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตมีจิตสำนึกในการรักท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 18 (เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา,แผนพัฒนาสามปี2559-2561 : 5) แผนพัฒนาสามปี เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา (พ.ศ. 2558 – 2560) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (เทศบาลเมืองเมืองแกน , พัฒนาแผนพัฒนาสามปี2559-2561 : 3) โดยมีแผนและโครงการ ดังนี้ 4.4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา 5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.เพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวให้เป็นที่ยุ้จักและจดจำของนักท่องเที่ยว 2.เพื่อส่งเสริม และกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน 3.เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ศิลปวัฒนธรรม ดั้งเดิมของคน

เมืองแกน มีแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลมีสินค้าOTOP ในเขตเทศบาล สินค้าแปรรูปทางเกษตรกรรมของกลุ่มวิสาหกิจต่างๆ ประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา , แผนพัฒนาสามปี 2559–2561 : 72-76)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ตามหลักอิทธิบาทธรรม เพื่อประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และพัฒนาบูรณะฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับ และรักษามาตรฐาน การบริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนางานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเหมาะสมกับสถานการณ์ของสังคมปัจจุบันอย่างเป็นระบบและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการ ด้านการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากการออกแบบสอบถาม และเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 รูป/คน และส่วนการเก็บ รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 รูป/คน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้จากองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจากการวิจัยนำไปสู่การวางแผน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเหมาะสมและถูกต้อง ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 214 คิดเป็นร้อยละ 53.5 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 186 คนคิดเป็น ร้อยละ 46.5 มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 146 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.5
2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ความพึงพอใจเกี่ยวกับการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา 1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ 2) องค์ประกอบ ด้านการจัดการ 3) องค์ประกอบ ด้านกิจกรรม และกระบวนการ 4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06

2. ข้อคิดเห็นจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นข้อมูลที่สำคัญในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ให้ดีขึ้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

องค์ประกอบด้านพื้นที่ เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถดำเนินการจัดการท่องเที่ยวได้ดี ประชาชนส่วนใหญ่มีใจที่จะร่วมมือกับทางเทศบาลเป็นอย่างดี มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายงาน เช่น งานหนานวี่ที่เมืองแกนงานเดือน8 เข้า เดือน9 ออก ใส่ขันดอกบูชาเสาอินทขิล แหล่งเตาเผาอินทขิล วัดเด่นสรีรีเมืองแกน วัดบ้านปางและถนนของพ่อ องค์ประกอบด้านการจัดการ เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถบริหารจัดการได้เป็นอย่างดีและเป็นขั้นตอนการปฏิบัติที่ดี ควรจัดให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม การชักชวนหรือแนะนำหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ว่าท้องถิ่นเรามีสถานที่สำคัญอะไรบ้างและสถานที่นี้มีประวัติและความสำคัญอย่างไร และควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและโภชนาการเป็นประโยชน์แก่ชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาสามารถจัดทำได้เป็นอย่างดี เข้าใจและเข้าถึงความต้องการของประชาชนมีการจัดการอบรมมัคคุเทศก์น้อย เด็กๆ จากหลายชุมชนหลายๆ โรงเรียนเข้ามาอบรมเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา ได้นำกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวโดยตลอดและส่วนใหญ่ ได้มีส่วนร่วมคือได้ช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวมีโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวควรดำเนินการให้ต่อเนื่อง เช่น โครงการมัคคุเทศก์น้อย การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้ความร่วมมือให้ความสนใจ และเป็นตัวแทนก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างยั่งยืน

3. เป็นข้อเสนอแนะในการทำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ด้านการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกน อิทธิบาท4 ยังคงเป็นหลักธรรมการบริหารงานที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายฉันตะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ความขยันหมั่นเพียรมีการเอาใจใส่ในงานรู้จักวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดี การพัฒนาต้องเริ่มจากใจรักในการบริหารและเอาใจใส่ประชาชน ประชาชนร่วมทำกิจกรรมและร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่เทศบาลฯ เล็งเห็นและได้นำมาพัฒนาแล้ว ที่ทราบว่าเป็นงานเพื่ออะไร สุขกับงานหรือไม่แล้วทำงานนี้เพื่อใครประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลจากการบริหารงานด้านการท่องเที่ยวนี้เป็นอย่างมากผู้บริหารสามารถทำได้ครบทุกข้อการปฏิบัติงานก็จะไปโดยราบรื่นและเข้าถึงชุมชนและประชาชนได้อย่างดีที่สุด สามารถนำไปใช้ในการทำงานเป็นเรื่องง่าย ๆ ใกล้ตัว การยึดมั่นถือมั่น ไม่ยอมรับในความคิดขัดกับศีลธรรมในใจของตนเอง โดยการกลัวผู้อื่นได้ดีกว่าต้องสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในตนเองผู้บริหารที่รู้จักรู้ผิดชอบก็มักจะใส่ใจกับงานอยู่แล้ว เพราะธรรมชาติจะทำให้เกิดการพัฒนายิ่งขึ้น รู้ปัญหาแล้วจะมีวิธีการแก้ไขปัญหา รู้ ไม่คิด ไม่ทำ ไม่ขัด ทำให้การทำงานการประสานงานราบรื่น หลักอิทธิบาท 4 มาปรับใช้ในการทำงาน รักงานที่ทำ ขยันทำงาน รับผิดชอบงาน และรู้จักไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน การพัฒนาการท่องเที่ยวก็จะเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสมบูรณ์และยั่งยืนสืบไป

1) แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนาเป็นอย่างไร แหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา มีการดำเนินงานโดยเริ่มการเชื่อมโยงบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการแยกเครือข่ายออกเป็น 4 กลุ่ม (1) กลุ่มเครือข่ายผู้บริหาร (2) กลุ่มผู้นำชุมชน (3) กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน (4) กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการ เป็นเมืองที่คนมีอัธยาศัยดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวิถีชีวิตที่นาชื่นชนนักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตวัฒนธรรมชาติ ศิลปะวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์มีพื้นฐานอาชีพเกษตรกร และโดยอาชีพเกษตรยังคงเกี่ยวพันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

2) สาระของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนเป็นอย่างไร สาระของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกน ต้นทุนทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ดินดี น้ำดี ธรรมชาติดี วิถีชีวิต

ศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมเก่าแก่ทำให้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เข้ากับธรรมชาติ โดยวิถีชีวิตคนเมืองแกน เมืองแกน มีทั้งวิถีชีวิตดั้งเดิม มีธรรมชาติที่งดงาม มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง เป็นเมืองเก่าแก่ที่ควรค่าแก่การรำลึก การท่องเที่ยวที่ยังคงมีกลิ่นไอวิถีชีวิตท้องถิ่น เป็นเมืองชนบทที่ยังคงมีเอกลักษณ์อัตลักษณ์วิถีชีวิตที่เป็นแบบเดิม ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถดำเนินการได้ง่ายและเกิดประโยชน์แก่ชุมชนและประชาชนอย่างยั่งยืน ที่สุด

3) ความเชื่อมโยงในภูมิสถาปัตการท่องเที่ยวอย่างไร ความเชื่อมโยงในภูมิสถาปัตการท่องเที่ยวมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวในปัจจุบันได้บูรณาการสมาคมคหบดีท้องถิ่น เพื่อเพิ่มทักษะ การเป็นเจ้าของที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวมีเส้นทางเดินรถที่เข้าออก 4 เส้นทาง ทั้งเดินทางจากปากทางเขื่อน แม้งัด ตำบลแม่หอพระ ค่ายนเรศวรและทางอำเภอพร้าว มีป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำนักท่องเที่ยวสามารถทราบ แหล่งที่ไปท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน ถนน 2 ข้างทางมีถนนของพ่อ(ถนนสายสี่เหลียง) เส้นทางชลประทานเขื่อนแม้งัด ปลุกต้นราชพฤกษ์ ถนนคันคลองบ้านปง (ถนนสายสีแดง) เส้นทางคันคลองปลุกต้นทองกวาว และถนนสายทำคันปุย-วังแดง(ถนนสายสีม่วง) ซึ่งปลูกดอกอินทนิล งานหนานนี้ บ้าน 3 หลัง แสดงวิถีชีวิต บ้านไถลื้อ ไทยอง คนเมือง เป็นการแสดงวิถีชีวิตแหล่งเตาเผาอินทนิล อนุสาวรีย์พระเจ้าสามฝั่งแกน เสาหลักเมืองอินทิล และที่พักริมโฮมสเตย์ หลายๆแห่งยังคงแสดงวิถีชีวิตได้ดี ซึ่งมีมากกว่า 10 แห่ง ไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก องค์ประกอบ ด้านการจัดการ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม อยู่ใน ระดับ มาก องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และองค์ประกอบ ด้านการมีส่วนร่วม ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกน พัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนาพร สุญา (2554) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา แหล่งท่องเที่ยว ดอยตุง จังหวัดเชียงราย พบว่าบริบทของสภาพ แหล่งท่องเที่ยวดอยตุงตามองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านกิจกรรมกระบวนการ องค์ประกอบด้านองค์การ และองค์ประกอบด้านการจัดการมีความพร้อมและสามารถจัดการแหล่งท่องเที่ยวดอยตุง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง นิเวศ อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ด้านพื้นที่ท่องเที่ยว ดอยตุง ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับกลาง ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยว ควรจะมีการปรับปรุงด้านการให้ความรู้และการสื่อความหมายให้กับ นักท่องเที่ยว และคนในท้องถิ่น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษารัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี และพบว่า จังหวัดปทุมธานีมีทรัพยากร ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวมอญ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านโบราณสถาน และโบราณวัตถุ ไตแก วัดมอญ เตาโอ่งอ่าง เครื่องปั้น ดินเผา ตุ่มสามโคก ตลอดจนด้านประเพณีเทศกาล

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี ควรเน้นการพัฒนาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ อนุรักษ์และ ถ่ายทอดภูมิปัญญา และองค์ความรู้ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ของชุมชนชาวมอญ ควรพัฒนาด้านการคมนาคม โดยการปรับปรุงถนน และพัฒนาเส้นทาง การ เดินทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงถึงกัน ตลอดจนพัฒนาด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งยังสอดคล้องกับ รัชราชนิพนธ์ รัชสมัย (2551) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าศิลปกรรมไทยเป็นสิ่งควรช่วยกัน อนุรักษ์และศึกษา กิจกรรมที่ นักท่องเที่ยวชอบได้แก่การเที่ยวชมศิลปกรรมความสวยงามของวัด และประโยชน์ที่นักท่องเที่ยว ได้รับจากการเดินทางมาเที่ยววัดคือการได้ผ่อนคลายความเครียด เกิดความสบายใจ และได้พัฒนาจิตใจให้สงบ

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ ควรส่งเสริมโดยการดำเนินการตามนโยบายที่เทศบาลเมืองเมืองแกนวางไว้ไปปฏิบัติ ส่งเสริมการสร้างงานในชุมชน การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการประยุกต์ใช้ จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกในการทำงาน คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักโดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนัก มีความรับผิดชอบในการพัฒนาพื้นที่ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศศึกษา และการมีส่วนร่วมของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาของประชาชน และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาอันประกอบด้วย ผศ.ดร.ประเสริฐ ปอนถิ่น ประธานกรรมการ ดร.ศรีทน นันทาลิต พระครูภาวนาโสภิต,วิ.ดร ผศ.ดร.เสน่ห์ ใจสิทธิ์ ดร.สามารถ บุญรัตน์ พระปริญา จิตตโม และพระมหา ไกรสร โชติปัญโญ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ซึ่งต้องขอกราบ ขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ :

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา. พ.ศ.2559-พ.ศ.2561. แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2559-พ.ศ.2561. บทนำ. หน้า 1. ประกาศคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรื่องแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559” .1554. น.14 ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 ตอนพิเศษ 67 ง. [ระบบออนไลน์]แหล่งที่มา http://www.tica.or.th/images/plan_tourism2555-2559/2555-2559.pdf (2 มกราคม 2556).,หน้า 14.

(2) วิทยานิพนธ์ :

พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล.(2553) เรื่อง “การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี”. การวางแผน และการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัฒนาพร สุญา. (2554) “แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาแหล่ง ท่องเที่ยวดอยตุง จังหวัดเชียงราย”. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วัชรภรณ์ รัชบศิริ, เรื่อง “พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงพุทธของนักท่องเที่ยวชาวไทยและ ชาวต่างชาติที่มาเที่ยว วัดในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร”, วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

(3) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระครูโสภิตพัฒนโชติ, เจ้าอาวาสวัดช่องแลพระงาม เจ้าคณะตำบลช่องแล, 28 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ พระครูปิยะสีละธัช, เจ้าอาวาสวัดบ้านปง เจ้าคณะตำบลอินทขิลเขต 2, 28 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ จรัส ไชยยา, นายกเทศมนตรีเมืองเมืองแกนพัฒนา, 27 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ ประพันธ์ ชัยอินตา, รองนายกเทศมนตรีเมืองเมืองแกนพัฒนา, 27 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ ชาตรี กันทะวี, รองปลัดเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, 27 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ ช่อเจริญ, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, 30 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ สมเกียรติ มณีรักษ์, ประธานผู้สูงอายุชุมชน 2, 28 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ พยอม มณีรักษ์, สมาชิกสภาเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, 30 สิงหาคม 2560.

สัมภาษณ์ อรรถนิตา พิทักษ์, ประธานกลุ่มกองทุนหมู่บ้านบ้านวังดิน, 1 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ สงวน ไชยสุวรรณ, ประธานผู้สูงอายุชุมชน, 1 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ จันทรแสง พิทักษ์, กลุ่มแม่บ้านบ้านช่องแล, 1 กรกฎาคม 2560.

สัมภาษณ์ ดวนภา ทาอินคำ, ประธานแม่บ้านบ้านเด่น, 2 กรกฎาคม 2560.